

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG VÁRMEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

KÖZLEMÉNY

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgyűjtési Főosztály a környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 8. § (2) bekezdése és 9. § (4) bekezdése alapján, ezen közlemény útján értesíti a nyilvánosságot, hogy a környezetvédelmi hatóságon, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (1012 Budapest, Márvány u. 1/D.) meghatalmazása alapján eljáró VÍZITERV ENVIRON KFT. (4400 Nyíregyháza, Széchenyi u. 15.) kérelmére, a „Nyírség vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízviszatarítás) célzó projekt előkészítés” c. KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosítószámú projekt „Érpatak -főfolyás vízrendezése” projektem megvalósítása tárgyában környezeti hatásvizsgálati eljárás indult.

A kérelemre indult eljárás a Khvr. 6-11. §-a alapján kerül lefolytatásra.

Az ügy iktatási száma: 741/2023.

Az eljárás megindításának napja: 2023. január 18.

Ügyintézési határidő: 105 nap

Az ügyintéző neve: Aranyász Péter

Az ügyintéző hivatali elérhetősége: 06 42 598-934

A közlemény közzétételének időpontja: 2023. 02. 14. ....

Az eljárás megindításával egyidejűleg értesitem, hogy a Főosztály a tárgy szerinti beruházás környezeti hatásvizsgálati eljárásában

2023. március 29-én 10⁰⁰-kor

közmeghallgatást tart a Főosztály Nyíregyháza, Kölcsey u. 12-14. sz. alatti hivatalos helyiségében.

Az ügyben észrevételek megtételére, kérdések feltevésére írásban a közmeghallgatás időpontjáig a Főosztályon (a Főosztály elérhetőségeit a lábléc tartalmazza), vagy az érintett települések jegyzőinél, vagy a közmeghallgatáson személyesen van lehetőség.

A tervezett tevékenység telepítési helye szerinti települések:

- Kótaj
- Nyíregyháza
- Érpatak
- Újfehértó
- Geszteréd
- Balkány
- Bököny
- Téglás
- Hajdúhadház

A kérelem és a mellékletek elektronikus példánya ezen a linken elérhető:

<http://ftvktvf.zoldhatosag.hu/741-2023>

A létesítés hatásterülete által érintett települések:

- Kótaj
- Nyíregyháza
- Érpatak
- Újfehértó
- Geszteréd
- Balkány
- Bököny
- Téglás
- Hajdúhadház

Az üzemeltetés hatásterülete által érintett települések:

- Kótaj
- Nyíregyháza
- Érpatak
- Újfehértó
- Geszteréd
- Balkány
- Bököny
- Téglás
- Hajdúhadház
- Hajdúsámson

A tervezett tevékenység ismertetése:

A „Nyírség Vízgazdálkodásának fejlesztését (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás) célzó projekt előkészítés” című, KEHOP-1.3.0-15-2022-00034 azonosító számú projekt célja a Nyírség területének sajátosságaihoz illeszkedő vízgazdálkodási, illetve tájhasználati beavatkozási módszerek kialakítása, a gazdálkodási feltételek és az ökológiai állapot javítása. Ezen módszerek enyhítik mind a természet okozta, mind az emberi tevékenységből eredő problémákat, valamint fenntartható módon teszik lehetővé a gazdaságos területhasználatot, a lakosság megmaradását a térségben és életfeltételeinek javítását.

Jelen környezeti hatásvizsgálat a fenti projekt részét képező Érpatak-főfolyás vízrendezése (vízpótlás, víztározás, helyi vízvisszatartás).

Az „Érpatak-főfolyás vízrendezése” kapcsán tervezett tevékenységek:

I. Csatornahálózat

1. Tervezett új csatornák:

A tervezett új csatornák jellemzően néhány száz méteres, max. 1-2 km-es teljesen új, a projekt keretében létesítendő csatornaszakaszok lesznek. Ezek feladata az lesz, hogy a Tiszából kivett vizet szállító nyomóvezetékől eljuttassa a vizet a fő vízpótlási útvonalat jelentő meglévő csatornák medrébe. Erre azért van szükség, mert a nyomóvezeték nem keresztez minden olyan csatornaszakaszt, ahová vízpótlást terveznek, több esetben csak megközelíti a vízpótlás célterületét jelentő csatorna végét, így az összeköttetést meg kell teremteni.

Csatorna		Befogadó		Tervezett csatorna funkciója	Becsült mennyiség		
Elnevezés	Hossz (km)	Elnevezés	Szelvény-szám		Földmunka	Burkolat építés (km)	Irtási munkák
Téglási (VIII/7) -VIII/8-1-1 összekötő	1,5	Téglási (VII/7) mellékág	10+070	vízpótló	14400	1,5	100 m
VIII/8-1-1-	1,740	VIII/8-1-1	5+337	vízpótlás	56 794	1,740	1740 m

Nagykút összekötő		oldalág					
Ereszvényi-Téglási (VIII/7) összekötő	1,018	Ereszvényi szivárgó	1+349	vízpótlási útvonal	26255 m3 kotrás	1,018	35 fm hosszban
Tótapai-Balkányi összekötő csatorna	0+776	Tótapai szivárgó	2+313	vízpótlási útvonal	6600 m ³ földmennyiség kotrása, depónia rendezés, a kitermelt földmennyiség depóniába történő szállítása, 0+620-0+776 szelvények között depónia magasítás szükséges.	0,776	100 m

A VIII/8-1-1 oldalág és a Téglási (VIII/7) mellékág között létesítenek egy új vízpótló csatornát

A Téglási (VIII/7) mellékág és az Ereszvényi szivárgó összekötésével biztosítható a vízpótlás.

A Tótapai szivárgó és a Balkányi (VII/3) mellékág összekötésével biztosítható a vízpótlás.

A Nagyküti szivárgó és a VIII/8-1-1 oldalág összekötésével biztosítható a vízpótlás

2. Csatornarekonstrukciók:

A tervezés során a csatorna fenék minimális szélessége 0,5 m, a rézsűhajlása 1:1,5 legyen.

A tervezett vízpótlási és vízszállítási útvonal mentén végzendő fokozott karbantartás biztosítása érdekében 3 vagy 6 m-es parti sáv biztosítása szükséges legalább egy oldalon, amennyiben az nem áll rendelkezésre.

Csatorna		Becsült mennyiség				
Elnevezés	Rekonstrukció szakasz	Földmunka (m ³)	Burkolat-építés, csere (fm)	Irtási munkák (fm)	Műtárgy-felújítás, átépítés, tisztítás	Új műtárgy építés
Érpataki-főfolyás	0+000-32+395	29155,5	5273	32 395	55	2
Érpataki-főfolyás 32+395-42+512	32+395-42+512	72000	0	10 117	4	1
Érpataki-főfolyás 42+512-50+160	42+512-50+120	66 713 (kotrás) + 7022 (jobb-bal part depóniarende-zés)	-	7 648	-	11
Nagyréti szivárgó	0+000-4+403	110 (kotrás) + 703 (gyökérvonás)	289	4 403	3	-
Császári-Oláhréti-tápcsatorna	0+000-1+576	3 887 (kotrás) + 42 (gyökérvonás) + 16 027 (jobb-bal part depóniarende-zés)	51	1 576	-	-
Téglási (VIII/7) mellékág	0+000-13+242	7945,2	740	13 242	23	3
Téglási (VIII/7) mellékág kiágazás	0+000-0+267	160,2	-	267	-	
VIII/7-3 oldalág	0+000-1+914	4389,8	30	1 914	3	
Csűrűréti szivárgó	0+000-2+673	1 819 (kotrás) + 351 (gyökérvonás)+ 340 (jobb-bal part depóniarende-zés)	-	2 673	1	1
Dezseffy szivárgó	0+000-1+716	768 (kotrás) + 5 (gyökérvonás)	-	1 716	-	1
Érpatak-Nagyszéki szivárgó	0+000-1+991	316 (kotrás) + 397 (gyökérvonás) + 1994 (jobb-bal part depóniarende-zés)	-	1 991	3	1
Kisnyilasi szivárgó	0+000-2+185	556 (kotrás) + 367 (gyökérvonás)	-	2 185	2	-
Lelkészi szivárgó	0+000-0+775	153 (kotrás) + 64 (gyökérvonás)	116	775	2	-
Nagyküti szivárgó	0+000-2+522	898 (kotrás) + 154 (gyökérvonás) + 4944 (jobb-bal part depóniarende-zés)	-	2 522	1	1
Papcserei szivárgó	0+000-0+856	350 (kotrás) + 84 (gyökérvonás)	-	856	-	1

Csatorna		Becsült mennyiség				
Ramosovszki szivárgó	0+000-0+211	78 (kotrás) + 7 (gyökérfázás)	-	211	-	1
Szilasi szivárgó	0+000-1+701	11 (kotrás) + 291 (gyökérfázás)	-	1 701	-	1
VIII/4 mellékág	0+000-1+865	197 (kotrás) + 248 (gyökérfázás)	24	1 865	-	1
VIII/5 mellékág	0+000-1+605	343 (kotrás) + 237 (gyökérfázás)	-	1 605	-	1
VIII/7-2-Ereszvényi szivárgó átkötés	0+000-0+779	331 (kotrás) + 17 (gyökérfázás)	44	779	4	1
Vörösréti szivárgó	0+000-2+975	1 927 (kotrás) + 263 (gyökérfázás)	-	2 975	1	1
Micske-Nagygyelvasi szivárgó	0+000-3+714	1440 m3 kotrás és 3343,6 m3 depónia magasztás a jobb és bal parton	291+ 18	100	1 felújítás, 2 átépítés, 2 tisztítás	
VIII/7-1 oldalág	0+000-3+627	1291 m3 kotrás és 1425 m3 depónia magasztás a jobb és bal parton	720+24	650	3 felújítás, 1 átépítés, 1 tisztítás	
Bökönyi (VIII/8) mellékág	0+000-12+134	6770 m3 kotrás és 8038 m3 depónia magasztás a jobb és bal parton	136 +48	1200	5 felújítás, 3 átépítés, 1 tisztítás	
Mócsánkerti szivárgó	0+000-2+626	920 m3 földmennyiség kotrása és elterítése a parti sávon. A 0+000-0+100 szelvények között két oldali, az 1+100-1+210 szelvények között a jobb parti depónia magasztás szükséges, mely a kitermelt földmennyiségből biztosítható.	24	150	2 db mőtárgy átépítés, 1 db mőtárgy tisztítás, 1 db mőtárgy felújítás	
VIII/8-1-1 oldalág	0+000-5+652	4700 m3 földmennyiség kotrása és elterítése a parti sávon. A 0+000-0+630 szelvények, 0+760-1+050 szelvények, 2+200-4+680 szelvények között két oldali depónia magasztás szükséges.	36	3000	2 db mőtárgy tisztítás, 4 db mőtárgy átépítés	
Tótapai szivárgó	0+000-7+085	5300 m3 földmennyiség kotrása és elterítése a parti sávon. A 0+000-0+450, 1+200-1+750, 2+500-2+900, 3+100-3+400, 3+900-4+350, 4+600-5+100, 5+700-6+100, 6+550-6+750 szelvények között két oldali depónia magasztás szükséges.	36	5000	5 db mőtárgy átépítés, 1 db mőtárgy tisztítás	
Alsópázsiti szivárgó	0+000-1+083	289	0	1083	3	0
Asszonylaposi szivárgó	0+000-3+253	1236	0	3253	4	1
Ereszvényi szivárgó	0+000-2+137	641	0	2137	2	0
Hadházi (VIII/7-2) oldalág	0+000-14+211	17130	1877	14211	38	5
VIII/6 mellékág	0+000-0+517	155	0	517	3	0
VIII/8-1 mellékág	0+000-4+038	12210	0	4038	5	3

Burkolatok helyreállítása:

A burkolt szakaszokon a rekonstrukció része a sérült, törött, kimozdult beton vagy terméskő mederburkoló elemek szükség szerinti cseréje, helyreállítása. A meglévő csatornamedrekben a kivitelezést követően cél a vízvisszatartás, medertározás, hogy a mederben minél nagyobb tartóssággal legyen vízborítás.

Tervezett új csatornaszakaszon: 5034 m hosszban, csatorna rekonstrukció kapcsán: 9898 m hosszban.

- Mőtárgyak rekonstrukciója

A beavatkozás során a felújítandó mőtárgyak rekonstrukciója és új mőtárgyak kialakítása valósul meg. Az érintett főfolyáson és szivárgókon közel 206 db mőtárgy esetében.

A beavatkozás elemei:

- Átereszek rekonstrukciója
- Meglévő zsiliptáblák, csappantyúk rekonstrukciója
- Meglévő betonszerkezetek rekonstrukciója:

Átépítendő műtárgyak rekonstrukciója

3. Depóniák szükséges magasítása

A vízpótlásokkal a csatornák folyamatos terhelést kapnak. Mindig lesz bennük víz vagy a direkt vízpótlás, vagy a vízvisszatartás, valamilyen mértékű lefolyás, vagy a talajvíz révén. Ezért azzal kell számolni, hogy a jelenlegi mértékadó vízszinteket belvizek alkalmával gyakrabban meghaladja a csatorna. Előzetesen megállapítható, hogy a létesítmények mintegy 28 %-ánál kell számítani jobb vagy balparti, vagy mindkét parti magasságihiánnyal. Ezeken a csatorna szakaszokon depónia építése indokolt lehet és az így kialakuló lefolyástalan, mély fekvésű területek víztelenítése érdekében csappantyúk beépítése szükséges a depóniába.

Magasságihiányos csatornaszakaszok összesített hossza 150 km, melyhez maximum 300 km depónia építése lehet indokolt. Ehhez becslések alapján 40-60 csappantyú beépítése válhat szükségessé.

A tervezett vízpótlási útvonal mentén, a vízpótlott csatornák és az azokhoz mindkét oldalról csatlakozó 1-1 km széles sávban érintett csatornák összes hossza a következő táblázatban látható.

Nyírségi főfolyások völgyének neve	Vízpótlással érintett teljes csatorna hossz (km)
Érpataki-főfolyás völgye	156,482

4. Műtárgyak rekonstrukciója

A felújítás során a műtárgyakat jó karba kell helyezni, hogy az élettartami követelményeket kielégítsék. Jó karba helyezés alatt a műtárgyak eredeti funkciójának megtartása mellett történő javító tevékenységeket értjük úgy, mint például betonfelületek javítása, acélfelületek korrózió elleni védelme, szerkezeti elemek megtisztítása, utólagos javítása, beállítása stb. Általános elvárás az új részek korábbi elemekkel történő együtt dolgozása, megfelelő kötés biztosítása. A jó karba helyezés célja a műtárgyak megfelelő működéséhez szükséges műszaki, üzemeltetési, valamint baleset- és egészségvédelmi szempontból is megfelelő állapotok kialakítása.

Az alábbiakban felsorolt műtárgyrekonstrukciók fordulhatnak elő a projekt megvalósítása során:

- Átereszek rekonstrukciója
- Meglévő zsiliptáblák, csappantyúk rekonstrukciója
- Meglévő betonszerkezetek rekonstrukciója:
- Átépítendő műtárgyak rekonstrukciója

Medertározók duzzasztó műtárgyai

- vízpótlási útvonalon kívül fix küszöbvel (szádlemezből kialakítva) a mértékadó vízszint 80 %-áig,
- vízpótlási útvonalon lévő csatornákon a küszöb a nyilvántartási fenékszínten legyen, a duzzasztás billenőgáttal kerüljön betervezésre szádlemezrel kombinálva, a billenőgát nyílásmérete úgy kerüljön meghatározásra, hogy teljesen nyitott állásban a csatorna mértékadó vízhozamát képes legyen átengedni, maximális duzzasztási vízszintje a mértékadó vízszint 80%-a legyen,
- mindkét esetben 3 m előfenék és 5 m utófenék burkolat szükséges,
- kezelőhíd kialakítási mód vizsgálandó,

vízpótlási útvonalon lévő csatornákon vizsgálandó a kezelési feladatokat megkönnyítő automata vízszintszabályzós zsilipábra alkalmazása!

Új tározók duzzasztó zsilipjei

- egyedileg tervezendők, azonban azoknál biztosítani kell a távvezérlés és a távfelügyelet lehetőségét,
- fekvő vízmérce kialakítása szükséges a felvízi oldalon kezelőlépcsővel, távjelzővel
- vízmérce kialakítása szükséges az alvízi oldalon kezelőlépcsővel, távjelzővel, vízhozammérő szelvény kialakításával,
- energiatermelés céljából turbina alkalmazási lehetőségének vizsgálata.

Hidak, átereszek

A Lónyay-főcsatorna vízgyűjtőjén lévő összesen 1353 db híd és áteresztől -melyek az állami tulajdonú csatornákon vannak- 558 db esetében van szükség valamilyen rekonstrukciós beavatkozásra, 138 esetben átépítésre és 420 db műtárgynál felújításra. Ezeknél a létesítményeknél csak a vízátfolyást biztosító szerkezeti elemek rekonstrukciója képezi jelen projekt feladatát!

Torkolati műtárgyak

A csatornába történő különböző célú bevezetések műtárgyai, un. torkolati műtárgyak. Ezeket a műtárgyakat a bekötött vezeték tulajdonosa, üzemeltetője kezeli, tartja karban. Ilyen bevezetések lehetnek tisztított szennyvíz bevezetések, csapadékvíz bevezetések, termásvíz bevezetések, tisztított ipari víz bevezetések, technológiai víz bevezetések.

Ilyen torkolati műtárgyak közül kb. 120 db van, amit eltérő mértékű rekonstrukció alá kell vonni.

Vízmércék, távmérők

Vízmércék

A Nyíri öblözetben összesen 58 db vízmérce van az állami tulajdonú és FETIVIZIG kezelésű vízellétesítményeken. A vízmércék 67 %-a (39 db) jó állapotban van, harmada különböző mértékben javításra szorul és csupán 1 db van, amit át kell építeni.

Távjelzett vízszintérzékelés

A Nyíri öblözet területén lévő csatornahálózat részben rendelkezik megfelelő távjelzett vízszint érzékelőkkel, de ezeken túl jelentős számú fejlesztésre van szükség. Cél az, hogy a szolgáltatott vizek nyomon követhetők legyenek, azokról valós idejű adatsorok álljanak rendelkezésre, lehetővé téve a leghatékonyabb és legvíztakarékosabb vízszolgáltatást, valamint dinamikus vízkészlet gazdálkodás valósulhasson meg.

A Lónyay-főcsatorna vízgyűjtő területén rekonstrukciókhoz kapcsolódóan összesen 32 helyen van szükség távjelzett vízszintérzékelésre, összesen 57 vízszintérzékelő szonda felszerelésével. Továbbá 8 db szivattyútelepen szükséges az üzemadatok rögzítése, továbbítása és távfelügyelet megvalósítása.

Tervezett távjelző és üzemirányítási rendszer az Érpatak vízgyűjtőn a rekonstrukciós munkálatokhoz kapcsolódóan:

Csatorna/Tározó/Szivattyútelep neve	Szelvény-szám	Vízmérce telepítési szükséglet [db]	Tervezett távjelző száma (db)		Tervezett szivattyútelepi üzemadatok gyűjtése, távfelügyelet [db helyszín]
			alvízi	felvízi	
Nagyréti leeresztő, Nagyréti-tározó	-	0	0	1	0
Nagyréti kettéválasztó, Nagyréti-tározó	-	2	0	1	0
Oláhréti leeresztő, Oláhréti-tározó		0	0	1	0
Érpataki-főfolyás	13+024	0	0	1	0

Érpataki-főfolyás	25+300	0	1	1	0
Tótapai tározó (tervezett új)	38+900	2	1	1	0
Érpataki tározó (tervezett új)	31+200	2	1	1	0

II. Állandó tározók rekonstrukciója

1. Oláhréti-tározó

Tározótérben lévő iszap:

A jó vízminőség és a tározó kapacitásának helyreállítása érdekében szükséges a felhalmozódott iszap eltávolítása. Javasolt a munkálatokat vízről, hidromechanizációs kotrással elvégezni, zagyter kialakítása mellett. A rekonstrukciós feladatok tervezése során geodéziai méréseket (pontos iszapszint felmérést) kell végezni a teljes tározótérre.

A tározó körül a fenntartási/üzemelési feladat ellátása érdekében szervízút kialakítása szükséges 3.500 m hosszban és mivel nyaralókkal van körülvéve, ezért azt úgy kell kialakítani, hogy egyúttal sétány jelleggel is használható legyen.

Műtárgyak:

- Oláhréti duzzasztó műtárgy:

A műtárgy kisebb rekonstrukciót igényel. El kell végezni rajta az acélszerkezetek korrózió elleni védelmét és a betonfelületek, burkolatok szükség szerinti javítását.

Fontos fejlesztési elem a műtárgynál (alvízen és felvízen egyaránt) a vízállások távértékelésének kialakítása, távérzékelő berendezés és kapcsolódó műszaki elemek kiépítésével.

- Oláhréti beeresztő műtárgy jó állapotú, nem igényel felújítást.
- Oláhréti leeresztő műtárgy (Nagyréti-tározó beeresztő műtárgy):

Részletesen a Nagyréti-tározó műtárgyai között van a leírása és állapot értékelése. Azonban kiemelendő, mivel ezen a műtárgyon van elhelyezve az Oláhréti-tározó vízmércéje, fontos fejlesztési elem lenne a műtárgynál (Oláhréti-tározó oldalán) a vízállások távértékelésének kialakítása, távérzékelő berendezés és kapcsolódó műszaki elemek kiépítésével.

Tápcsatorna az előülepítő bögével: Teljes hosszában szükséges a kotrása, beleértve az előülepítő bögét is.

A meglévő tározón elvégzendő feladatok és földmunkák mennyisége:

Tározó neve	Tervezett beavatkozás leírása	Földmunka becsült mennyisége (m ³)
Oláhréti-tározó	A tározótérből hidromechanizációs kotrással kerül kitermelésre a lerakódott 213 873 m ³ -nyi iszap, a tározótéren felül az előülepítő tér is tisztításra kerül, itt az iszapot a part mentén kerül elhelyezésre. A kitermelt iszap zagykazettákba kerül elhelyezésre összesen 13,3 ha-nyi területen	10637,76 (a zagykazetták körtöltéséhez szükséges földmennyiség)

2. Nagyréti-tározó

Tározótérben lévő iszap:

Az iszap kitermelése és elhelyezése a tározó vízfelületének csökkentése nélkül nem lehetséges. A kitermelendő iszap elhelyezésének tervezésénél a jelenlegi tározótér legkisebb mértékű feltöltése történjen, törekedve a jelenlegi tározó kapacitás növelésére. Fontos a fenntartási és üzemeltetési feladatok ellátása érdekében stabilizált szervízút kialakítása a tározó körül a töltéseken és a magasparti részeken egyaránt. A magasparti részeken úgy kell megtervezni a szervízutat, hogy a tározó maximális vízszintje felett legalább 0,5 m-re legyen a koronaszintje a vízszélen. A tározó teljes leürítése érdekében

a tározótérben lévő vezérárok (lecsapoló csatorna) kotrás teljes hosszban szükséges (1.070 m). Az Oláhréti-Nagyréti összekötő csatornaszakasz (kb. 500 m) teljes kotrása is szükséges.

A rekonstrukciós feladatok tervezése során geodéziai méréseket (pontos iszapszint felmérést) kell végezni a teljes tározótérre.

Tározó töltései:

- É-i töltés állapota jó, nem igényel felújítást.
- K-i töltés állapota jó, nem igényel felújítást.
- Tározótér kettéválasztó töltés rossz állapotú, magasságihiányos és több helyen a rézsúje erősen megsuvadt, ezért fejlesztése teljes, azaz 320 m hosszban szükséges. Fontos továbbá a fejlesztett töltés mindkét oldalán hullámverés elleni védelem kialakítása kőszórással, szintén a teljes hosszban (320 m + 320 m). Szintén teljes töltéshosszon stabilizált töltéskorona kialakítása szükséges, az illetéktelen gépjármű forgalom elől sorompókkal lezárva.

Tározó műtárgyai:

- A Nagyréti-tározó beeresztő műtárgy (egyben az Oláhréti-tározó kiadagoló műtárgy) állapota jó, 2020-ban fel lett újítva. Ezen a műtárgyon van elhelyezve az Oláhréti-tározó vízmércéje, ezért fontos fejlesztési elem lenne a műtárgynál (Oláhréti-tározó oldalán) a vízállások távérzékelésének kialakítása, távérzékelő berendezés és kapcsolódó műszaki elemek kiépítésével.
- A Nagyréti-tározó kiadagoló (duzzasztó) műtárgy felújítást igényel. A műtárgy általános felújításra szorul, amely a betonfelületek és az acélszerkezetek javítását foglalja magában. A műtárgyat jó karba kell helyezni, a kisebb szivárgási jelenségeket meg kell szüntetni. A műtárgy része ill. ahhoz kapcsolódik a műtárgy mellett található lépcső is.

Az elvégzendő főbb munkarészek az alábbiak:

- zsilipábla szükség szerinti javítása, homokszórása, korrózióvédelme,
- a felhúzó szerkezet homokszórása, korrózióvédelme,
- záró felületek és szorítószerkezetek átvizsgálása, javítása, beállítása,
- küszöb- és tokszerkezetek javítása, cseréje, korrózióvédelme,
- korlátok, takarólemezek tisztítása, korrózióvédelme,
- sérült és korrodált betonfelületek, betonrészek, fészkesedések eltávolítása homokszórással, véséssel, valamint a látszó betonacélok további korróziós károktól való védelme és javítóhabarcs, simítóhabarcs felhordása a javítandó felületekre,
- beton felületek festése,
- műtárgy környezetének rendbe tétele (lépcsőhibák és burkolatok helyreállítása),
- vízmérce rekonstrukciója,
- távérzékelő berendezés és kapcsolódó műszaki elemeinek kiépítése a műtárgyon.

A kettéválasztó töltésben lévő műtárgy a szivattyú aknákkal együtt rossz állapotú, javítása nem lehetséges, teljes cseréje szükséges. Az új műtárgynál figyelembe kell venni, hogy a Szelkői tározórész vízszintje csak innen észlelhető, ezért fontos fejlesztési elem lenne (a Szelkői tározó rész oldalán) a vízállások távérzékelésének kialakítása, távérzékelő berendezés és kapcsolódó műszaki elemek kiépítésével.

A meglévő tározón elvégzendő feladatok és földmunkák mennyisége:

Tározó neve	Tervezett beavatkozás leírása	Földmunka becsült mennyisége (m ³)
Nagyréti tározó	A tározótérből hidromechanizációs kotrással kerül kitermelésre a lerakódott 125777 m ³ -nyi iszap. A kitermelt iszap zagykazettákba kerül elhelyezésre összesen 21,95 ha-nyi területen	125777 m ³ iszap és 26000 m ³ töltés

III. Tervezett új tározók kialakítása

1. Tótapai tározó

A javasolt tározótér a Nyírség D-i részén, Geszteréd közigazgatási területén az Érpataki-főfolyás völgyében, a Tótapai-szivárgó torkolati szakaszán helyezkedik el. Átfolyásos rendszerű tározó, az Érpataki-főfolyáson épített duzzasztóval létesül. A tervezett tározótér környezetében, a tározó Ny-i oldalán lakóingatlanok találhatók.

2. Érpatak-Csűrüréti tározó

A tározó a Nyírség és egyben Érpatak közigazgatási területének D-i részén, Csűrüréti néven ismert, jelenleg véstározóként üzemelő tározótér az Érpataki-főfolyás völgyében található a 31+200 km szelvényben lévő duzzasztó zsilip fölött. A tározótér kialakításához szükséges még a völgyet lezáró gát és a Bökönyi (VIII./8.) mellékág balpartján további töltés szakaszok megépítése 496 m hosszban. Átfolyásos rendszerű tározó. A tervezett tározótérben és környezetében sem lakóingatlan, sem ipari létesítmény nincs.

Tervezett tározók adatai:

Tározó neve	Tápláló vízfolyás		Térfogata	Felülete	Max. tározási szint	Átlagos vízmélység (becsült)	Zárógát hossza
	neve	szelv. szám. (km)	(millió m ³)	(km ²)	(mBf.)	(m)	(m)
Érpatak- Csűrüréti tározó	Érpataki-főfolyás	31+226	0,98	1,76	119,62	0,45	470
Tótapai tározó	Érpataki-főfolyás	40+985	1,98	1,84	126	1,5	-

IV. Szivattyútelepek rekonstrukciója

Ez a beavatkozástípus a meglévő szivattyútelepeket érinti. Jellemzően a művelésből kivett és kerítéssel körülvett vízügyi telephelyen belül megvalósuló beavatkozásokról van szó.

Az Érpataki vízfolyáson rekonstrukcióra váró szivattyútelepen történő munkálatok nem várhatóak.

V. Medertározás

A mellékfolyásokon elhelyezett egyszerű vízvisszatartó műtárgyakkal az itt keletkezett csapadékvizek egy része a mederben visszatartható. Ezek a vizek, ha közvetlen öntözési célt nem is szolgálhatnak, a talajvízre gyakorolt hatásuk révén is kedvezően hatnak a mezőgazdaságra, erdészetre, javítják a terület mikroklímáját, és vadgazdálkodási szempontból is jelentősek.

A meglévő csatornába létesülő új műtárgyak az üzemelési fázisban alkalmasak lesznek arra, hogy felvízi oldalukon visszaduzzassák a csatorna vizét.

Tervezett meder tározási helyszínek az Érpataki- főfolyáson:

Műtárgy jele	Műtárgy jellege	Tározási terület (ha)	Tározási térfogat (ezer m ³)	Duzzasztási szint
M-1	zsilip	2890 m; 2,02 ha	20,54	110,00 mBf
M-2	zsilip	1706 m; 1,02 ha	6,5975	109,70 mBf
M-3	zsilip	1093 m; 0,44 ha	1,445	110,70 mBf
M-4	zsilip	2593 m; 1,04 ha	5,57	116,30 mBf
M-5	zsilip	2152 m; 0,9 ha	28	122,30 mBf
M-26	zsilip	0,858 km	2,1	-

VI. Helyi vízviszatarításra kijelölt területek

Ezek a helyszínek jellemzően mély fekvésű területek, amelyek többségén máig természetközeli sajnos sokszor nagyon vízhiányos, kiszáradó vizes élőhelyek maradtak fent. Az Érpataki-főfolyás projekt vízgyűjtőjén 27 db vízviszatarítási területet érint.

Vízviszatarításra kijelölt területek műszaki paraméterei az Érpataki-főfolyás vízgyűjtőjén:

Csatorna neve	Település	Elöntés területe (ha)	Műtárgy
Érpataki-főfolyás	Nyíregyháza	9,70	zsilip
Téglási (VIII/7) mellékág	Újfehértó	200,40	zsilip
Téglási (VIII/7) mellékág	Újfehértó	23,28	zsilip
VIII/4 mellékág	Újfehértó	16,00	zsilip
VIII/5 mellékág	Érpatak/Nyíregyháza	25,72	zsilip
Csűrűréti szivárgó	Érpatak	8,70	zsilip
Vörösréti szivárgó	Újfehértó	53,00	zsilip
Bökönyi (VIII/8) mellékág	Újfehértó	10,90	zsilip
Bökönyi (VIII/8) mellékág	Újfehértó	14,80	zsilip
Bökönyi (VIII/8) mellékág	Újfehértó, Bököny	20,60	zsilip
Bökönyi (VIII/8) mellékág	Bököny	18,00	zsilip
Bökönyi (VIII/8) mellékág	Hajdúhadház	315,90	zsilip
Micske-Nagygyelvasi szivárgó	Bököny	15,60	zsilip
Micske-Nagygyelvasi szivárgó	Geszteréd	21,80	zsilip
Mócsánkerti szivárgó	Nyíregyháza	22,9	zsilip
VIII/8-1-1 oldalág	Bököny	23,2	zsilip
VIII/8-1-1 oldalág	Bököny	19,74	zsilip
Tótapai szivárgó	Balkány	23	zsilip
Asszonylaposi szivárgó	Nyíregyháza	15	zsilip
Asszonylaposi szivárgó	Nyíregyháza	22	zsilip
Hadházi (VIII/7-2) oág.	Újfehértó	137,6	zsilip
Hadházi (VIII/7-2) oág.	Újfehértó	32,8	zsilip
Hadházi (VIII/7-2) oág.	Téglás	17,9	zsilip
Hadházi (VIII/7-2) oág.	Téglás	8,2	zsilip
VIII/8-1 oldalág	Újfehértó	150,1	zsilip
VIII/8-1 oldalág	Újfehértó	15,5	zsilip
VIII/8-1 oldalág	Bököny/Újfehértó	8	zsilip

A közvetlen hatásterület vélelmezett határai:

Létesítés idején várható hatótényezők:

A tervezett beruházás az alábbi nagy levegőtisztaság-védelmi szempontból jelentős fejlesztési elemeket tartalmazza:

- Új csatorna építése.
- Csatorna rekonstrukció – belterületen és külterületen.
- Műtárgy átépítés és kialakítás.
- Oláhréti-tározó rekonstrukciója, zagykazetta építés.
- Nagyréti-tározó rekonstrukciója.
- Tótapai-tározó és Csűrűréti-tározó kialakítása.

Hatásterületek:

- Új csatorna építése: 102 m
- Csatorna rekonstrukció – belterületen és külterületen: 110 m
- Műtárgy átépítés és kialakítás: 12 m
- Oláhréti-tározó rekonstrukciója, zagykazetta építés: 43 m
- Nagyréti-tározó rekonstrukciója: 39 m
- Tótapai-tározó kialakítása: 65 m
- Csűrűréti-tározó kialakítása: 18 m

Zajvédelmi szempontból a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet értelmében a beavatkozás során a tevékenységből eredő zajterhelés zajtól falusias lakóterületen nappal nem lehet több 60 dB-nél, míg gazdasági területen 70 dB-nél. A tervezett tevékenységeket csak nappali időszakban végzik. Az MSZ15036 szabvány alapján számolt hatástávolságok:

- Új csatorna építése: 75 m
- Csatorna rekonstrukció – belterületen és külterületen: 79,3 m
- Műtárgy átépítés és kialakítás: 35,1 m
- Oláhréti-tározó és Nagyréti-tározó rekonstrukciója: 100,6 m
- Zagykazetta építés: 57,7 m
- Tótapai-tározó kialakítása: 82,3 m
- Csűrűréti-tározó kialakítása: 63,3 m

A beavatkozások zajvédelmi szempontú hatásterületének határa a beavatkozási terület mértani középpontjától számítva nappal max. 100 m-re becsülhető, várhatóan a lakott területek és a védendő objektumok távolsága miatt külterületen a létesítési tevékenység határérték-túllépést nem okoz a lakott ingatlanoknál, belterületen a beruházás kis időtartama miatt a hatás szintén elviselhető lesz.

Nyíregyháza belterületén végzett munkák során a javasolt géplánc kombinációk betartása esetén a lakott

ingatlanok közelsége miatt a határérték nem tartható, javasoljuk, hogy a 27/2008. (XII.3.) KvVM-EüM együttes rendelet 13. § (1) bekezdés szerint a kivitelező kérjen felmentést a zajterhelési határértékek tartása alól a lakóházak közelében végzett építési tevékenység idejére.

A hatásterület talaj-, és vízvédelmi szempontból a beruházás területével egyezik meg.

Üzemeltetés idején várható hatótényezők:

Az üzemeltetés során jelentős levegőt érintő hatótényezőkkel, ill. jelentős zajhatásra nem kell számítani.

A tervezett beavatkozások jelentős környezeti előnyökkel járnak vízvédelmi szempontból.

A csapadékvíz visszatartása a mederben és a helyi vízvisszatartási területeken javítja a jelenlegi korlátozott felszín alatti víz utánpótlódást.

A felszíni víztestet érő jelentős pontszerű terhelés miatt a víztestek kémiai állapota kedvezőtlen, a tiszai vízbevezetés eredményeként a csatornában kialakuló állandó vízmozgás a hígulási folyamatok javulása miatt a felszíni víztest állapotát szintén javítani fogja.

A felszíni víz esetén a hatásterület az Érpatak-főfolyás teljes szakasza.

A felszín alatti víztestek esetében a beruházás a teljes vízgyűjtőn mennyiségi szempontú javító hatást eredményez. A jobb vízminőségű csatornák a beszivárgási folyamatok útján a felszín alatti víztestek állapotára is pozitív hatással lehet. A felszín alatti víztest utánpótlásának javulása miatt a hatások a teljes vízgyűjtőterületet érintik valamilyen mértékben.

Vízvédelmi szempontból a közvetlen hatásterület a vízfolyások 50-100 m-es körzete, mely területen belül várható jelentősebb talajvízszint emelkedés.

A víz visszatartás területei szintén az üzemelés hatásterületének tekinthetők.

Élővilág-védelem:

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület: A dokumentáció szerint az Érpataki-vízfolyás vízgyűjtőn nem található ilyen területek.

A tervezett csatornarekonstrukciók, a csapadékvíz-visszatartási területek, a medertározási területek, a meglévő és a tervezet állandó tározók a következő ex lege védett területeket is érintenek.

A dokumentáció szerint a tervezett csatornarekonstrukciók, a csapadékvíz-visszatartási területek, a medertározási területek, a meglévő és a tervezet állandó tározók nem érintenek különleges madárvédelmi területet. A tervezett beavatkozások a természetmegőrzési területek (SAC) közül pedig a következőket érintik:

- Újfehértói gyepek kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN20106)
- Bökönyi Közös-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN20072)
- Liget-legelő kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUHN21164)

Ökológiai hálózat: A tervezett beavatkozások kiterjedten érintik az Ökológiai Hálózat „Pufferterület”, „Magterület” és „Ökológiai folyosó” besorolású részeit is.

Helyi jelentőségű védett természeti területek:

Egyetlen helyi jelentőségű természetvédelmi terület érintett ezen a vízgyűjtőn.: Nyíregyházai Oláh-rét. Törzskönyvi szám: 14/63/TT/09.

A területet e tervezett beavatkozások közül az Oláhréti-csatornán tervezett mederduzzasztás, illetve a csatorna esetleges rekonstrukciója érinti.

Egyéb védettségek kizárása: A beavatkozási terület nem érint Fontos Madárelőhelyet, Ramsari-területet, bioszféra-rezervátumot, világörökségi területet, Natúrparkot.

A projektből adódóan országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatással nem kell számolni.

A tervezett beruházás részletes leírását, valamint a környezeti hatások részletes értékelését a környezeti hatástanulmány és mellékletei tartalmazzák.

A közlemény a Főosztály honlapján (ftvktvf.zoldhatosag.hu) **2023. február 14. - 2023. március 29.** között megtekinthető. Az ügyvel kapcsolatos elektronikus dokumentáció megtekinthető a Főosztályon ügyfélfogadási időben (hétfő, péntek 8⁰⁰-12⁰⁰, szerda 8⁰⁰-12⁰⁰, 13⁰⁰-16⁰⁰), valamint az érintett települések jegyzői által megjelölt helyeken. A betekintés módjáról a Főosztálynál és a települések jegyzőinél lehet részletes felvilágosítást kapni. A kérelem és mellékletei **elektronikus úton** a <http://ftvktvf.zoldhatosag.hu/741-2023> webcímen tekinthető meg.

A tervezett tevékenység esetében országhatáron áterjedő jelentős környezeti hatás bekövetkezése nem feltételezhető, így a Khvr. 12-15. §-a szerinti nemzetközi környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

A Főosztály a 314/2005. (XII.25.) Korm. rendelet alapján az összes adat ismeretében **határoz**, és

- megadja a tevékenység gyakorlásához szükséges környezetvédelmi engedélyt, vagy
- elutasítja a kérelmet.

Nyíregyháza, 2023. február 13.